

Wat is dimethylfumaraat?

Dimethylfumaraat (Tecfidera®) is een tabletbehandeling voor mensen met relapsing-remitting MS. Het middel wordt in het lichaam omgezet in monomethylfumaraat dat een remmend effect heeft op ontstekingsreacties en stressreacties in lichaamscellen. Dimethylfumaraat wordt al lange tijd gebruikt bij de behandeling van psoriasis.

Voor wie is dit medicijn bedoeld?

Dimethylfumaraat is bedoeld voor mensen met relapsing-remitting MS.

Wat is het doel van het medicijn en hoe effectief is het?

Dimethylfumaraat heeft tot doel dat het ziektebeeld rustiger gaat verlopen. Het is de bedoeling dat nieuwe klachten (terugvallen, relapses of schubs genoemd) minder vaak optreden en dat eventuele achteruitgang in het functioneren zoveel mogelijk voorkomen wordt. Dimethylfumaraat geneest MS niet maar kan er wel voor zorgen dat de ziekte minder actief is.

De mate van effectiviteit is altijd lastig aan te geven omdat vergelijking tussen verschillende medicijnen vaak niet mogelijk is. Uitgebreid onderzoek heeft laten zien dat het jaarlijks aantal terugvallen (zogenoeten annual relapse rate) na twee jaar 44 tot 53% minder is dan bij placebo behandeling ('nep' medicatie). Daarnaast zijn er aanwijzingen dat er mogelijk een remmend effect is op de achteruitgang in het algeheel functioneren.

Hoe moet ik het gebruiken?

Dimethylfumaraat wordt als capsule gebruikt, tweemaal per dag tijdens de maaltijd. De eerste week neemt u twee keer per dag een capsule van 120 mg, daarna neemt u tweemaal per dag een capsule van 240 mg.

Wat moet ik doen als ik een dosis mis?

Als u erachter komt dat u een dosis vergeten bent dan kunt u deze het beste dezelfde dag nog innemen met wat voedsel. Neem echter per dag niet meer dan twee capsules. Als u er dus de volgende dag pas achter komt dat u een dosis gemist hebt, haal deze dan niet in.

Hoe zit het zwangerschap en borstvoeding?

Hierover zijn te weinig gegevens. Onderzoek bij dieren heeft laten zien dat er nadelige effecten kunnen zijn voor het ongeboren kind. Daarom kan dimethylfumaraat niet gebruikt worden tijdens de zwangerschap en tijdens borstvoeding. Zorg er dan ook voor dat u, als u vrouw bent, een goed voorbehoedsmiddel gebruikt. Als u zwanger wilt worden en u gebruikt dimethylfumaraat dan kunt u het beste contact opnemen met uw neuroloog.

Welke bijwerkingen kunnen er zijn?

De meest voorkomende bijwerkingen die kunnen optreden zijn blozen en een gevoel van opvliegers (flushing), en maagklachten. Flushing wordt door ongeveer een derde van de gebruikers in lichte tot matige ernst ervaren, veelal gedurende de eerste maand. Minder dan 5% van de mensen die dimethylfumaraat gebruikt, blijft last houden van deze bijwerking. Maagklachten (diarree, misselijkheid, buikpijn) wordt ervaren door ongeveer 20% van de mensen. Klachten zijn veelal van lichte tot matige ernst en worden voornamelijk in de eerste maand gezien. Symptomen kunnen echter wisselend aanwezig blijven bij iets minder dan 5% van de gebruikers tijdens de gehele behandeling.

Klachten van flushing en maagdarmklachten zijn te verminderen door tijdelijk terug te gaan in dosering van tweemaal per dag 240 mg naar tweemaal per dag 120 mg gedurende maximaal een maand en door de medicatie tegelijk met voedsel in te nemen. Bij hinderlijke flushing kan gedurende vier dagen aspirine 325 mg gebruikt worden 30 minuten voor inname van de dimethylfumaraat.

Dimethylfumaraat zorgt ervoor dat een bepaald type witte bloedcel (de lymfocyten) iets dalen in aantal. Dit leidt echter niet tot het vaker voorkomen van infecties bij mensen die dimethylfumaraat gebruiken. Voor de zekerheid wordt af en toe uw bloed gecontroleerd op het aantal lymfocyten. Bij enkele patiënten die dimethylfumaraat gebruiken is PML (progressieve multifocale leukoencefalopathie) opgetreden. Dit is een ernstige ontsteking van de hersenen door het zogeheten JC-virus. Het is een zeer zeldzame bijwerking die kan optreden als het aantal lymfocyten lange tijd sterk verlaagd is (minder dan 0,5).

Zijn er controles nodig?

Voordat u met de behandeling kunt gaan beginnen zal uw bloed gecontroleerd worden. Hierbij wordt gekeken naar onder andere het aantal witte bloedcellen (en dan specifiek het aantal lymfocyten), de leverfunctie en de nierfunctie. Deze bloedcontrole wordt periodiek herhaald.

Wat moet ik nog meer weten?

Dimethylfumaraat kan zonder problemen ingenomen worden in combinatie met de meeste medicijnen. Gebruikt u echter andere medicatie of gaat u andere medicatie naast de dimethylfumaraat gebruiken, overleg dit dan eerst met uw behandelend arts. Vaccinatie met een levend verzwakt vaccin wordt afgeraden. Overleg hierover echter ook met uw behandelend arts. Dimethylfumaraat wordt in Nederland vergoed en valt daarbij onder de basiszorg.

Datum eerste versie: juli 2014

Datum meest recente revisie: maart 2022